

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра цивільного та господарського права

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету
_____ Андрій МУЗИЧЕНКО

“ ____ ” _____ 2026 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри цивільного та
господарського права
протокол № 10 від “15”06.2026 р.

Завідувач кафедри
_____ Олексій ПІДДУБНИЙ

“РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП “Аналітичне і обліково-правове
забезпечення бізнесу”

_____ Анатолій ШИШ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КОРПОРАТИВНЕ ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКЕ ПРАВО»

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
Освітня програма	«Аналітичне і обліково-правове забезпечення бізнесу»
Факультет	Економічний

Розробник	доцент кафедри цивільного та господарського права, доктор філософії, Оксана АДАМОВИЧ
-----------	---

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

«Корпоративне та підприємницьке право»

Дисципліна «Корпоративне та підприємницьке право» спрямована на формування у студентів знань про правові засади здійснення підприємницької діяльності та функціонування корпоративних підприємств в Україні. Вивчаються організаційно-правові форми підприємницьких юридичних осіб, порядок створення, реорганізації та ліквідації суб'єктів господарювання, корпоративне управління, захист прав учасників та акціонерів. Особлива увага приділяється правовому регулюванню господарських договорів, відповідальності у сфері підприємництва, а також сучасним викликам корпоративного права в умовах євроінтеграції.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	бакалавр
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
Освітня програма	«Аналітичне і обліково-правове забезпечення бізнесу»
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	150
Кількість кредитів ECTS	5
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Екзамен
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти	
	Денна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	3
Семестр	6
Лекційні заняття	30 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.
Лабораторні заняття	-
Самостійна робота	90 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни «Корпоративне та підприємницьке право»

Мета курсу полягає у формуванні системи знань з правового регулювання підприємницької діяльності, освоєння актів цивільного та господарського законодавства України, які регулюють відносини, що виникають, змінюються та припиняються щодо корпоративних прав, усвідомлення зростаючої ролі корпоративних прав у задоволенні майнових інтересів учасників цивільних відносин; ознайомлення з підставами виникнення, особливостями здійснення та захисту, а також порядком припинення корпоративних прав; після вивчення дисципліни студенти мають опанувати вміння аналізувати діюче законодавство та використовувати отримані знання у практичній діяльності.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню: Правознавство, Господарське і податкове право.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку, аудиту, аналізу та оподаткування в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК4. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

СК8. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР13. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	тижні	усього	у тому числі				
л			п	лаб	інд	с.р.	
Модуль 1. Загальні положення про підприємницьку діяльність							
Тема 1. Поняття підприємницького права та підприємницької діяльності.	1	4	2	2			
Тема 2. Теорія корпоративного права. Джерела корпоративного права.	2	4	2	2			
Тема 3. Загальна характеристика суб'єктів корпоративних правовідносин.	3	4	2	2			
Тема 4. Господарські товариства як суб'єкти корпоративних правовідносин.	4	49	2	2			45
Тема 5. Правове регулювання процедури створення суб'єктів корпоративних правовідносин. Процедура легітимації.	5	4	2	2			
Разом за модулем 1		65	10	10			45
Модуль 2. Окремі аспекти здійснення підприємницької діяльності							
Тема 6. Корпоративні права та обов'язки.	6	4	2	2			
Тема 7. Майнові відносини в корпоративних підприємствах.	7	4	2	2			
Тема 8. Корпоративне управління.	8	49	2	2			45
Тема 9. Правові підстави зміни учасників суб'єктів корпоративних правовідносин.	9	4	2	2			
Тема 10. Правове регулювання процедури припинення суб'єкта корпоративного права-корпоративного підприємства.	10	4	2	2			
Тема 11. Договори в підприємницькій діяльності. Корпоративний договір.	11	4	2	2			
Тема 12. Інтелектуальна власність у сфері підприємницької діяльності. Комерційна реклама.	12	4	2	2			
Тема 13. Правове регулювання економічної конкуренції.	13	4	2	2			
Тема 14. Загальні положення трудового права, що застосовуються в підприємницькій діяльності.	14	4	2	2			
Тема 15. Відповідальність за порушення норм корпоративного права. Вирішення корпоративних спорів, захист корпоративних прав.	15	4	2	2			
Разом за модулем 2		85	20	20			45
Усього годин	150		30	30			90

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття підприємницького права та підприємницької діяльності	2
2	Теорія корпоративного права. Джерела корпоративного права	2
3	Загальна характеристика суб'єктів корпоративних правовідносин	2
4	Господарські товариства як суб'єкти корпоративних правовідносин	2
5	Правове регулювання процедури створення суб'єктів корпоративних правовідносин. Процедура легітимації	2
6	Корпоративні права та обов'язки	2
7	Майнові відносини в корпоративних підприємствах	2
8	Корпоративне управління	2
9	Правові підстави зміни учасників суб'єктів корпоративних правовідносин	2
10	Правове регулювання процедури припинення суб'єкта корпоративного права-корпоративного підприємства	2
11	Договори в підприємницькій діяльності. Корпоративний договір	2
12	Інтелектуальна власність у сфері підприємницької діяльності. Комерційна реклама	2
13	Правове регулювання економічної конкуренції	2
14	Загальні положення трудового права	2
15	Відповідальність за порушення норм корпоративного права. Вирішення корпоративних спорів, захист корпоративних прав	2

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття підприємницького права та підприємницької діяльності	2
2	Теорія корпоративного права. Джерела корпоративного права	2
3	Загальна характеристика суб'єктів корпоративних правовідносин	2
4	Господарські товариства як суб'єкти корпоративних правовідносин	2
5	Правове регулювання процедури створення суб'єктів корпоративних правовідносин. Процедура легітимації	2
6	Корпоративні права та обов'язки	2
7	Майнові відносини в корпоративних підприємствах	2
8	Корпоративне управління	2
9	Правові підстави зміни учасників суб'єктів корпоративних правовідносин	2
10	Правове регулювання процедури припинення суб'єкта корпоративного права-корпоративного підприємства	2
11	Договори в підприємницькій діяльності. Корпоративний договір	2
12	Інтелектуальна власність у сфері підприємницької діяльності. Комерційна реклама	2
13	Правове регулювання економічної конкуренції	2
14	Загальні положення трудового права, що застосовуються в підприємницькій діяльності	2
15	Відповідальність за порушення норм корпоративного права. Вирішення корпоративних спорів, захист корпоративних прав	2

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Господарські товариства як суб'єкти корпоративних правовідносин	45

2	Корпоративне управління	45
---	-------------------------	----

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- модульне тестування;
- захист практичних робіт;
- реферати;
- презентації та виступи на наукових заходах.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Загальні положення про підприємницьку діяльність		
Лекція 1. Поняття підприємницького права та підприємницької діяльності.		-
Семінарське заняття 1. Поняття підприємницького права та підприємницької діяльності.	Знати поняття та види підприємницької діяльності, яка дозволена в Україні, вміти застосовувати норми законодавства під час провадження підприємницької діяльності. Знати, якими джерелами потрібно користуватися при здійсненні підприємницької діяльності. Вміти тлумачити норми міжнародних та вітчизняних джерел підприємницького права.	10
Лекція 2. Теорія корпоративного права. Джерела корпоративного права.		-
Семінарське заняття 2. Теорія корпоративного права. Джерела корпоративного права.	Знати поняття корпоративного права. Знати перелік необхідних джерел корпоративного права. Досліджувати співвідношення корпоративного права з іншими галузями права. Вміти тлумачити норми міжнародних та вітчизняних джерел корпоративного права.	10

Лекція 3. Загальна характеристика суб'єктів корпоративних правовідносин.		-
Семінарське заняття 3. Загальна характеристика суб'єктів корпоративних правовідносин.	Знати загальні поняття та правовий статус суб'єктів корпоративного права.	10
Лекція 4. Господарські товариства як суб'єкти корпоративних правовідносин.		-
Семінарське заняття 4. Господарські товариства як суб'єкти корпоративних правовідносин.	Знати та розуміти загальні положення про правовий статус господарських товариств різної організаційно-правової форми.	10
Лекція 5. Правове регулювання процедури створення суб'єктів корпоративних правовідносин. Процедура легітимації.		-
Семінарське заняття 5. Правове регулювання процедури створення суб'єктів корпоративних правовідносин. Процедура легітимації.	Знати поняття і зміст права на створення корпоративного підприємства. Аналізувати законодавство, що регулює відносини із створення корпоративного підприємства.	10
Самостійне завдання 1. Господарські товариства як суб'єкти корпоративних правовідносин.	Студенти опановують вміння користуватися офіційними інтернет-джерелами, що містять загальнодоступну інформацію про господарські товариства як суб'єктів корпоративних правовідносин, способи ознайомлення зі структурою власності публічних та приватних акціонерних товариств.	20
Модульний тест 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Окремі аспекти здійснення підприємницької діяльності		
Лекція 6. Корпоративні права та обов'язки		-
Семінарське заняття 6. Корпоративні права та обов'язки	Знати поняття та сутність корпоративних відносин, зокрема опанувати знання про зміст корпоративних прав та обов'язків	5
Лекція 7. Майнові відносини в корпоративних підприємствах.		-
Семінарське заняття 7. Майнові відносини в корпоративних підприємствах.	Знати, що складає майнову основу підприємницької діяльності, розібратися із поняттям права власності суб'єктів підприємницької діяльності, сформулювати підходи	5

	та методи, якими необхідно користуватися при здійсненні підприємницької діяльності.	
Лекція 8. Корпоративне управління.		-
Семінарське заняття 8. Корпоративне управління.	Знати поняття, функції, систему та світові моделі корпоративного управління.	5
Лекція 9. Правові підстави зміни учасників суб'єктів корпоративних правовідносин.		-
Семінарське заняття 9. Правові підстави зміни учасників суб'єктів корпоративних правовідносин.	Знати та вміти аналізувати правові підстави зміни учасників суб'єктів корпоративних правовідносин та оцінювати наслідки.	5
Лекція 10. Правове регулювання процедури припинення суб'єкта корпоративного права-корпоративного підприємства.		-
Семінарське заняття 10. Правове регулювання процедури припинення суб'єкта корпоративного права-корпоративного підприємства.	Знати підстави та правове регулювання процедури припинення суб'єкта корпоративного права – корпоративного підприємства.	5
Лекція 11. Договори в підприємницькій діяльності. Корпоративний договір.		-
Семінарське заняття 11. Договори в підприємницькій діяльності. Корпоративний договір	Знати порядок та особливості укладання, виконання та припинення договорів у сфері підприємницької діяльності.	5
Лекція 12. Інтелектуальна власність у сфері підприємницької діяльності. Комерційна реклама.		-
Семінарське заняття 12. Інтелектуальна власність у сфері підприємницької діяльності. Комерційна реклама.	Знати загальні положення про право інтелектуальної власності. Вивчити як співвідноситься право інтелектуальної власності з правом власності.	5
Лекція 13. Правове регулювання економічної конкуренції.		-
Семінарське заняття 13. Правове регулювання економічної конкуренції.	Знати поняття, зміст економічної конкуренції, правове регулювання та наслідки порушення	5

	законодавства, що регулює економічну конкуренцію.	
Лекція 14. Загальні положення трудового права, що застосовуються в підприємницькій діяльності.		-
Семінарське заняття 14. Загальні положення трудового права, що застосовуються в підприємницькій діяльності.	Знати загальні положення трудового права і організацію діяльності підприємця з метою ефективної взаємодії керівника з працівниками підприємства.	5
Лекція 15. Відповідальність за порушення норм корпоративного права. Вирішення корпоративних спорів, захист корпоративних прав.		-
Семінарське заняття 15. Відповідальність за порушення норм корпоративного права. Вирішення корпоративних спорів, захист корпоративних прав.	Знати поняття та способи захисту суб'єктів підприємницької діяльності. Сформулювати підходи та методи, якими необхідно користуватися при управлінні підприємницькою діяльністю.	5
Самостійне завдання 2. Корпоративне управління.	Студенти опановують вміння користуватися офіційними інтернет-джерелами, що містять загальнодоступну інформацію про моделі корпоративного управління, діляться досвідом використання правових норм в процесі здійснення професійної діяльності.	20
Модульний тест 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Порушення академічної доброчесності не допускається. Дотримання академічної доброчесності студентами та відповідальність за її порушення регулюються Положенням про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік тощо) навчання може відбуватись дистанційно на навчальній платформі Elearn та в он-лайн режимі з використання інтернет-платформ за погодженням із викладачем навчальної дисципліни і деканом факультету

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3139>);
- цифрові освітні ресурси:
 - <https://help.elearning.ext.coe.int/course/view.php?id=8628>
 - <https://laba.ua/lecture/korporativne-pravo-instrumenti-dlya-zahistu-biznesu>
 - <https://ilti.com.ua/korporativne-pravo>
- Корпоративне право: підручник / Ю.О. Гладь, В.М. Мартин, Ю.Я. Самагальська та ін.; за заг. ред. проф. О.Я. Яворської. Дрогобич: Коло, 2020. 220 с.
- Вавженчук С.Я. Договірне право : підручник : у 2 т. Т. I. – Харків : Право, 2022 – 632 с.
- Корнєєв Ю.В. Підприємницьке право України: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2020. 120 с.
- Корпоративне право. Підготовка до іспиту : навч. Посіб. / Т. І. Швидка, О. М. Давидюк. – Харків : Право, 2021. – 104 с.
- Господарське право: навч. практикум / кол. авт. [Резворович К. Р., Юнін О. С. та ін.] Дніпро: Видавець Біла К. О., 2021. 507 с.
- Методичні рекомендації до лекційних та семінарських занять з дисципліни «Корпоративне та підприємницьке право» : методичні рекомендації для студентів ОС «Бакалавр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / уклад.: О.В. Адамович, В.П. Олексюк. Київ : 2024. 321 с.
http://dspace.nubip.edu.ua/bitstream/123456789/9693/1/Adamovych_Metodychka_Korporativne_pidpriyemne_pravo.pdf.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу : монографія / за заг. ред. Н. С. Кузнєцової. 2-ге вид., доп. та перероб. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 908 с.
2. Цікало В.І. Засада пропорційності здійснення корпоративних прав: монографія. Вид. 2-ге, перероблене і доповнене. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 590 с.
3. Економіка, право та інноваційний процес: завдання в умовах воєнної трансформації України: за матеріалами Круглого столу (м. Харків, 26 квітня 2024 року) / за ред. С. В. Глібка, І. В. Подрез-Ряполової. – Харків: НДІ ПЗІР НАПрН України, 2024. – 224 с. – Електронне наукове видання. – https://ndipzir.org.ua/wpcontent/uploads/2024/04/conf_26.04.2024.pdf.
4. Адамович, О. В. (2025). Виплата дивідендів у товариствах з обмеженою відповідальністю: правові аспекти та практика вирішення спорів. *Академічні візії*, (39). вилучено із <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1650>
5. Adamovych O., Piddubnyi O. (2024). Liquidation of legal entities in Ukrainian civil law. Monograph. Ostrava: Tuculart Edition (Tuculart s.r.o.). 2024. - 194 p.
6. Адамович, О. (2024). Особливості спадкування корпоративних прав. *De Iure*, 2, 44-51. <https://doi.org/10.36074/DeIure.issue2.004>.
7. Адамович О. В. Особливості поділу корпоративних прав подружжя: через призму практики Верховного Суду. *Економіка. Фінанси. Право*. 2024. № 6. С. 105-109. URL: <http://efp.in.ua/uk/journal-item/365>.